

EPERJESI LAPOK

Sárosmegye s városainak társadalmi s gazdasági érdekeit képviselő hetilap.

Az eperjesi „Széchenyi-kör“ és a „Sárosmegyei gazdasági egyesület“ közlönye.

Szerkesztői iroda:

főtcza, 98. sz. a.
ide intézendő minden a lap szellemi részét illető közlemény.

Kiadóhivatal:

Az Eperjesi Népbank helyiségeiben, főtcza 2. sz. a.
Ide intézendők az előfizetések, hirdetések s a kiadás körüli panaszok.

Megjelen: minden vasárnap.

Előfizetési ár: vidékre postán vagy helyben házhoz küldve:

Egy évre 5 frt — kr.
Félévre 2 „ 50 „
Negyedévre 1 „ 25 „

Hirdetéseket elfogad: **Haasenstein és Vogler** Budapesten és Bécsben, **G. L. Daube** m. Frankfurtban.

HIRDETÉSI DÍJ:

háromhasábos petit sor egyszeri hirdetése 5 kr., többszörös hirdetés jutányosabb.

— **Bélyegdíj: minden hirdetésért külön 30 kr. —**
Nyílttér minden sor 10 kr.

Kéziratok és levelek vissza nem adatnak. — Bérmentetlen levelek csak ismerős kezektől fogadhatók el.

Városunk 1884. évi költségvetése.

Városunk pénzügyi szakosztálya az 1884. évi költségvetés tárgyalását kedvező auspici-umok mellett kezdette meg, mert a számvevő kimerítő s alapos exposéja szerint a jövő évi költségvetés a folyó évinél jelentékenyen kedvezőbb.

Ugyanis 1883-ik évben volt az előirányzott bevétel 80503 frt 79 kr., az előirányzott kiadás 102.899 frt 91 kr. Tehát hiány 22396 frt 12 kr. 1884-ik évre előirányoztatik: bevétel: 80.349 frt 08 kr., kiadás: 91.274 frt 69 kr. Tehát hiány 10925 frt 61 kr.

Ez eltérés okai a számvevő előterjesztése szerint a következők. A bevétel növekedett a haszonberek tételénél 3479 frt 90 krral, mert a vám- és helypénzszedési, bor- és pálinkamérési jogok kibérlése iránt tartott árverések a múlt évinél magasabb bérösszeget eredményeztek.

Igaz ugyan, hogy a bánatpénzek című tételénél 3822 frt 87 krnyi bevételi apadás is mutatkozik, de ezen apadás a végeredményre befolyással nem bír, mert ugyanazon összeg, mely bánatpénzek címén bevételeztetik, a kiadások sorába is bevezetettetik.

A kiadás pedig apadt: 1. a városi tisztviselők fizetéseinél 1187 frt 50 krral, mert a rendőrbiztosi állás (625 frt) betöltve nincs s mert továbbá a városi fő- és alorvos fizetése csak felerészben vétetett fel a jelen költségvetésbe.

Tekintettel ugyanis azon körülményre, hogy a fő- és alorvos munkásságának nagy részét a városi kórház veszi igénybe, úgyszintén arra, hogy a kórház elegendő alappal bír, míg a városi pénztár deficittel küzd, indítványoztatik a számvevőség részéről, hogy

ezen két tisztviselő fizetésének másik felrészét a kórházi pénztárból fedeztessék. Ezen indítvány elfogadása reményében tette azt, hogy az említett két tisztviselő fizetésének csak fele részét vette be a jelen városi költségvetésbe.

2. Apadt a kiadás az egyház és elemi iskolák tételénél 150 frttal, mert a rajziskola, mely eddig bérelt épületben volt elhelyezve, városi helyiségbe tétellett át.

3. Apadt az állami adók tételénél 825 frt 24 krral, mert az adókiivetés ellen tett azon felszólamlás, melynél fogva a vámjövdelemnek adómentességét vették igénybe, az adó kiivető bizottság által alaposnak elismertetett.

4. Apadt a bánatpénzek visszafizetése tételénél 3822 frt. 87 krral, a már fent ismertetett oknál fogva. Elvégre:

4. Apadt a kiadás a rendkívüliek tételénél 7079 frt. 56 krral, mert ilyenmű kiadások 1884-ik évben elő nem fordulnak.

Más részről azonban vannak oly tételek is, melyeknél a kiadás növekedett. És pedig nagyobb a kiadás:

1. A szegőitek és szolgák fizetésénél 750 frttal, mert a rendőrhajduk fizetése, szakosztályi határozathoz képest évi 144 frt helyett 180 frttal, a vízvezető mester fizetése pedig, miután másképp kapható nem volt, 126 frt helyett 300 frttal vétetett fel.

2. A ruházat tételénél 523 frt 80 krral, mert a ruha járandóságok sorrendje szerint az ezidei szükséglet a múlt évinél nagyobb.

3. Az épületek fentartásánál 400 frttal, mert Czemétén a roskadozó csűr egy újjal pótlándó.

4. Utczai kövezet és járdáknál 340 frttal, mert a vásártéren, a száraz-malom utczában

és Sänger háza mellett több rendbeli burkoló munkák szükségeltetnek

5. A vízvezeték fentartásánál 480 frttal, mert két új medenczét felállítani szükséges, a már nem használható magyar-utczai s fekete-sas előtti medenczék helyett.

6. A fuvarpénzeknél 488 frttal, mert a fuvarbér megdrágult, mert továbbá az e czím alatti rendes kiadásokhoz az építészeti hivattól által igényelt épületi szálfák befuvarozásának költségei is számítottak.

7. Ló- és bikatartás tételénél 183 frt. 70 krral, mert a zab és szalma megdrágult.

Elvégre, a mennyiben a költségvetési hiány csakis községi pótlék által fedezhető, ennek százaléka pedig az egyenes állami adók mennyiségétől függ; a számvevő előterjeszti, hogy 1883-ik évre a következő egyenes állami adóval volt megróva városunk és pedig:

Földadó: 5084 frt. 17 kr. Házbéradó: 14807 frt. 26 kr. Házosztály: 4392 frt. I. II. oszt. kereset: 7918 frt. 50 kr. III. IV. oszt. kereset: 17984 frt 31 kr. Nyilvános intézetek. 5902 frt 50 kr. Tőkekamat adó 10116 frt 81 kr. Összesen 66205 frt 55 kr., ebből a város adója 3902 frt 77 kr., mutatkozik községi pótlékkal terhelhető adó 62302 frt 78 kr.

Vandrák-alapítvány.

Közi: Bánó József.
(Folytatás.)

Vandrák András azon volt tanítványainak névsora, kik július 4-én kelt felszólításomra, az örömműnep alkalmából adandó egy értékesebb emlékre, de későbbi elhatározás szerint, Vandrák unokái neveltetésére, vagyis az ú. n. „Vandrák-alapítványra“ adakoztak:

teményt a Pegazusra meggondolatlanul felkapaszkodó muzsafi.

Legyenek azonban meggyőződve, t. hallgatóim, hogy az általam vett, főlebb jelzett előfizetésre való felhívás nem az e kategoriába tartozó költőtől származik. Jó hírnévnek örvend az irodalomban. S ha idő, alkalom engedi, bemutatom majd őt is a széptért és nemesért lelkesedni tudó nagyérdemű közönségnek.

S ime itt a nyitja, ez előfizetésre való felhívás oka annak, hogy Gyulai költeményeire vetetem tekintetemet.

A mi Széchenyi-körünknek, úgy gondolom, egyik fontos hivatása, hogy hírnevesebb költőinket ismertesse, hogy így azok is, kiknek nincs tán alkalmuk az ilyenmű művek olvasására, legalább ily úton szerezzenek tudomást azon férfiakról, kik édes hazai nyelvünkön zengedezve, ápolják azt a kertet, melynél szebb nincs, virágokkal ültetik be, melyek nemzetünknek dicsőséget, létjogosultságot kölcsönöznek a nagy nemzetek forrongó concertjében.

Gyulai Párról akarok tehát szólni, arról a férfiről, ki Kolozsvárott született 1826-ban, hol atyja számtiszt volt a kormányzéknel; ki kitűnő kritikus, jeles aesthetikus, a magyar irodalomtörténetnek lelkes búvárlója, kitől a minap is páratlan szépségű emlékbeszédet olvastunk Arany János felett. Ki ne hallott volna „Petőfi Sándor és lyrái költszetünk“ című nagy feltűnést keltett dolgozatáról, melyben a Petőfi-utánzókat oly éles, de jogosult fegyverekkel silányítja tönkre? Ki ne ismerné őt azon munkája után, melyben Vörösmarty Mihály életét, irodalmi és politikai viszonyainkat is oly mély szakavatottsággal rajzolja? Ki ne olvasta volna oly kedvesen s művészileg alkotott beszéleit? Ki ne hallott vagy olvasott volna róla,

mint az egyetem egyik népszerű tanáráról? Lan-kadatlan munkássága elismerésül a m. t. Akademiának rendes tagjai közé iktatta. 1879-ben a Kisfaludy-Társaság elnökévé választotta. Méltó, hogy ismerjük őt, mint költőt is. Mennyiben oldom meg feladatomban, nem tudom; de hogy kedvvel foglalkoztam vele, tiszta lelkiismerettel mondhatom s e körülmény, hiszem, kimentí fogykozásaimat. Egyébiránt iparkodni fogok gyöngeségeimet ő vele magával takarni.

Gyulai nem Petőfi, sem Arany János. Nincs meg benne az a tűz, az a magával ragadó szenvedély, mely Petőfi lyráját jellemzi; de nincs meg benne az a mélység, művészi bevégzettség sem, mely Arany költsében található. Mindazáltal bizonyos melegség ömlik el dalain, mely jótékony hatással van az olvasó keblére. Választékos nyelv, formai csfn fő jellemvonásai az ő lyrájának. Olyan az ő lantja, mint egy lassan csörgedező csermely, mely nem rohan szikláról sziklára, hegyen völgyön keresztül-kasul, hanem sík vidéken folydogál, hol csak itt-ott láthatók szeliden emelkedő, hús árnyat nyújtó, ligetes dombok; majd aranykalászszaal ékes rónákon legeltethetjük tekintetünket; majd a csermelyre hajló füzes lombjai csalogatnak híves árnyaikkal; majd virágos mezők tárulnak föl előttünk. Mily kedvesen cseng fülünkbe mindjárt első dala, melyben így szólal meg:

„Virágnak mondanálak, stb. . .“

A szerelem legősibb érzelme az embernek, nem csoda tehát, hogy a hány költő csak lantot pengetett, mindannyia megrezegtette annak hurjait. Nem akarom itt vizolni, ki minő hangon szólalt meg; mily varázsigeiket csalt ki e hurokból a szerelemtől ittas, boldogságban úszó kebel, sem azt, mily kétségbeesetten zúgta el fájdalmát a csalódott sziv; mert így oly történeti rajzot kellene

T Á R C Z A.

Gyulai Pál költszetéről.

Irta s felolvasta Lévay István a „Széchenyi-kör“ magyar irodalmi szakválasztmányá által f. é. nov. 14-én rendezett házi estélyen.

— Rövidítve. —

Nem régiben egy előfizetési felhívást vettem. Egy költő intézi azt a közönséghez, kijelentvén, hogy 20 év alatt összeírt s különböző helyeken napvilágot látott verseinek gyűjteményét szándékozik közrebocsátani, kéri tehát a nagyérdemű hazafiakat és honleányokat, fizessenek rá elő menél nagyobb számmal.

E körülmény magában véve nem volna még elég ok arra, hogy Gyulainak költeményeiről ismeretést írjak. Hiszen a jelen korban alig mulik nap, hogy ne részesülne a t. cz. közönség ily meglepetésekben.

S ez ellen tenni sem lehet. A poetának joga van, hogy költeményeit szárnyra bocsássa. De az meg viszont a t. cz. közönség tetszésétől függ, előfizessen-e az Olymp mezején termett virágokra, vagy sem. Mert bizonyára az olvasókat sem lehet amugy könnyedén rászédeni. Gyakran jelennek meg költemények, melyekben nincs nagy köszönet, hiányozván belőlök mindaz, a mit hévnek, tűznek, eszmének, szóval szépnek nevezünk. Egypár kegyeser pajtás buzdította, egy-két hölgy bátorító szempillantása, meg aztán jó adag hiuság, hírnév, dicsőség után való kapkodás megtermi mindig a maga száraz kóróját, melyet azután a kritika visszeseje ugyancsak siet összemorzsolni, úgy, hogy nem igen mer megreszkfrozni egy jövendő gyűj-

Dr. Skultéty Tivadar N.-Szöllös 5 frt. Süteő István Rimaszombat 5 frt. Strauch Béla Kis-Szeben 5 frt. Dianiska Albert Kis-Szeben 5 frt. Tahy Emil Kis-Szeben 5 frt. Wittenberger Samu Kis-Szeben 5 frt. Wittenberger Emil Kis-Szeben 5 frt. Dr. Czapkay Imre Kis-Szeben 2 frt. Zombory Bertalan Kis-Szeben 5 frt. Czapkay Imre Kis-Szeben 5 frt. Thomae Nándor Kis-Szeben 1 frt. Gergelyi Nándor Kis-Szeben 2 frt. Bohus János Kis-Szeben 1 frt. Paholyk Gusztáv K.-Szeben 1 frt. Rosenfeld Ignác K.-Szeben 1 frt. Dr. Rosenfeld Samu K.-Szeben 1 frt. ifj. Péchy Antal Péchútfalu 5 frt. id. Péchy Antal Péchútfalu 5 frt. Tahy Gyula Volya 6 frt. Zombory Viktor Kis-Szeben 5 frt. Wittenberger Arthur K.-Szeben 1 frt. Dr. Lovik Adolf Budapest 5 frt. Dr. Scheffel Tivadar 5 frt. Hörk János Málnapatak 1 frt. Bottó Gyula N.-Röcze 5 frt. Rónay Albert Alsó-Hrabócz 5 frt. Berczúr Géza Kassa 3 frt. Szepessy Dániel Kis-Szeben 3 frt. Materny János Ab.-Szántó 4 frt. Farbak István Selmeczkány 10 frt. Weisz Antal Dobsina 2 frt. Krajzell Kálmán Eperjes 3 frt. Kribel Elek Eperjes 3 frt. Dessewffy Lajos Eperjes 10 frt. Kosztolányi László Nemesény 10 frt. Lehoczky István Eperjes 10 frt. Kovács Mihály Szeghalom 2 frt. Dr. Neubauer Lajos Sz.-Igló 5 frt. Pongrácz Gyula Bártfa 2 frt. Fekete István Bártfa 1 frt. Kósch Arthur Bártfa 2 frt. László József, Gyula és Imre Debreczen 5 frt. Schulek Géza Budapest 5 frt. Kralovszky László Nyiregyháza 1 frt. Dr. Philipp Ödön Lubló 1 frt. Kesselbauer Károly Futak 5 frt. Lovik Aurél Varanno 1 arany. Szirmay Ödön Sztankóczy 5 frt. Ferenczy Elek Sztankóczy 2 frt. Szalay Jenő Pusztavács 5 frt. Elischer Boldizsár Budapest 20 frt. Klefner Gyula Eperjes 10 frt. Hámos Antal 20 frt. Dr. Sziebert Károly Nitsch Szerbiában 100 frank. Kollár János Besztercebánya 20 frt. id. Kesselbauer Albert Budapest 10 frt. Dr. Bókay János Budapest 15 frt. Förszter Gusztáv Sz.-Olaszi 2 frt. Marschalkó József Igló 5 frt. Hudák Ede Göméczbánya 2 frt. Vályi János Majtis 10 frt.

(Folyt. köv.)

A nők szótára.

— Karczolat. —

Sokan és gyakran idézték e mondatot: „Azért adattott az embernek a beszéd, hogy gondolatait elrejtse” és én e mondatot a nőkre alkalmazom. Evvel nem akarom őket megsérteni.

Az asszonyok se nem rosszabbak, se nem jobbak a férfiaknál, hanem egészen mások és ezt nem volna szabad szem előtt tévesztetnünk. Nőt és férfit ezen két különböző természetű egyféle szokásokra, egyféle életmódra nem kellene a társadalomnak kényszeríteni. Valóban alig találom szavakat, hogy gondolataimat ezen égbe kiáltó igaztalanság felett elrejtsem. Nagyon sokat lehetne arról írni, hogy mily igaztalanul bánik társadalmunk a nőkkel, de meg vagyok győződve, hogy ha arról sokat írnék, az asszonyok volnának az elsők, a kik nem olvasnák el.

Csak egyetlen pontocskát a sok közül akarok ma tárgyalni t. i. azt, hogy a nő másképp gondolkodik, másképp érez, másképp következtet, mint a férfi és mégis kényszerítve van ugyanazon nyelvet beszélni.

Hát nem zűrnokság ez? Pedig a despotismus ugy sem éri el célját; mert az asszony habár ugyanazon szavakat használja, mint a férfi, de ezek, a csókolni való ajkán más értelműek. Szám-

nyújtom, mely tanulmányozásra nagyon is méltó, de hosszú idők gyümölcse lehet csak. Legyen elég egynehány szóval csak a jelen kor szerelmi lírájára annyit megjegyezmem, hogy a mostani költők szerelmi dalaiban nincs meg az a tiszta őszinteség, bensőség, az a megragadó naivitás, az az enyelgő, ártatlan tréfás hang, szüziés hímor, mely a lángszellemek, p. o. Petőfi lantját is oly szépen jellemzi. Annál meglepőbbek Gyulainak szerelmi költeményei, nem mint ha magas szárnyalással, csapongó fantáziával a vért felizgató rajongással merülne a szerelem világába, hanem azért, minthogy oly hűrokat pendít meg, melyek édes álomba ringatják keblünket; távol van minden érzékiességtől; közvetlenséggel folynak érzelmei; eszményieség ömlik el e dalokon; s ép ezért castaliai forrást képeznek azok a legártatlanabb kebelre is. Enyeleg, édes boldogságban fürdik, midőn kedvese bíbor ajkain biztató mosoly röpked; átszellemül, midőn a kis leány nyílt, ártatlan tűztekintete rajta tévedez; de ép oly boldogtalan, szerencsétlen, midőn a reménytelenség fájdalma félszkel meg magát belsejében. Egyebiránt beszéljen maga a költő. Kell-e, lehet-e kedvesebben zengen, mint így:

„Ölve tartlak, Istenem,
Mi gyöngéd, karsú termeted!
Hallgatsz, szíved beszél velem,
S elringat mint egy gyermeket. stb.“

Másutt meg így ejt bennünket is mély bánatba:

„Amott egy agg cserfa zöldül,
Tetejében vad galamb ül,
Ott ül, ott ül s oly búsan szól,
Hogy a levél hull az agról.“

Dőre madár, mért e bánat?
Hol tanultad a nótámat?

talán példával tudnám állításomat illusztrálni. E sajátos szótár ismerete vele születik a nővel, mi férfiak, csak szorgalmas olvasás után ismerkedhetünk meg vele. Például, a 16 éves bakfisch, ki annyi regényvel töltött ismer, mint a mennyit általában olvasott, ideált keres. A bakfisch halvány ifjúról álmodik, holdvilág színű arczzal és hosszú göndör hajjal, ki énekes és hős egyiránt. A bakfisch ideálját többnyire privát tanítójában, ki órákat ad neki az irodalomból, vagy zongora mesterében találja fel, mert ezek halványak az éhségtől és hosszú hajjal viselnek, mert meg akarják takarítani a 20 krajczár hajnyírás költséget. A bakfisch titokban imádja őt. És hogyan ad ennek kifejezést? Talán azt mondja: „Rajongok érte“? Oh nem! Ha az ideálról van szó, akkor a bakfisch némi daczczal mondja: „Jaj de kiálhatatlan“.

Igy szokott a nő beszélni. Ritka esetben beszél úgy, miként gondol. Gondolatát el kell találni.

A fiom érzésű nő sohasem lobbantja szemére férjének, hogy keveset keres. De elbeszéli neki, hogy mily egyszerű partiet csinált N. barátja és O. barátja, s daczczára annak, hogy férje nem rendelkezik, ilyen jövedelemmel, tavaly télen Nizzában volt és e télen négyszer készűl báiba menni. Ezt pedig így kell értelmezni: „Én szerencsétlen teremtés vagyok, míg barátomim fürdőbe mennek és b. lba járnak, nekem itthon kell ülnöm“.

Faxi például ezt mondja Praxinak: Milyen pompásan áll a kalapod, igazán gyönyörű az izlésed.“ Értsd: No úgy néz ki ebben a kalapban, mint egy haubenstock . . . igazán egy szobalánynak több az izlése.“ Ha például, hozzá egy vetélytárs nője látogatába jön, örömsugárzó arczzal szalad elébe, össze-vissza csókolja s felkiált: „Hála az égnek, hogy jössz, már küldeni akartam érte“ A mi annyit jelent: „Ez a kiálhatatlan csak azért jött, mert bizonyosan meg tudta, hogy ma Stefi itt lesz.“

Ha például az asszony azt mondja férjének: „L. batátnóm hat szobából álló lakással bír“ ezt az asszonyok szótára így fordítja le: „Milyen nyomorult élet az, ha az embernek két szobával kell megelégednie.“ Vagy: — „Ugyan édesem mit mondasz hozzá, R.-né férjével Schwájczba utazott, az a rút teremtés.“ Értsd: „Én szép vagyok, kellemes vagyok és bizonyára inkább érdemelnék meg olyan férjet, ki utazni vigyen. Ha te többet keresnél, nem kellene örökké itt ragadnom.“ Vagy: „Férjem nem szeret többé.“ Szótár szerint annyit jelent: „A fekete selyemruha, melyet utolsó születésnapomra férjemtől kaptam, nem volt oly értékes, mint annak előtte.“ Vagy: „Engedje meg uram, nekem nem szabad öre hallgatnom, nekem férjem van, kit szeretek . . . tisztelek.“ Ez t. i. a szótár segítségével körülbelül annyit jelent: „Mit tehetek én arról, hogy most férjem miatt öre hallgatnom nem szabad.“

Vagy: „R.-né csak a pucznak él, férjét valóban sajnálom.“ Szó szerint: „Mily boldog életet él az az R.-né, élvezzi az életet, irigylem tőle a férjét.“ Továbbá: „Nemde barátom, kezdek vélni?“ Értsd: „Elvárom magától, hogy azt fogja mondani, hogy még elég fiatal vagyok és hogy még most is képes vagyok hódítani.“ Ha a nők egy más nőt dicsérnek, ha teszem azt mondják: „Gizike igazán kedves, okos, szeretetreméltó leány“ mérget lehet rá venni, hogy csúnya és ostoba, mint az éjszaka. Viszont, ha azt mondják: „Ugyan mi van azon a Paulán, hiszen alakja sincsen s azután úgy jár mint egy kacsa,“ akkor

Mert a bú, mit szerelem szül,
Nekem jutott csak egyedül.“

És kísérjük el őt családi fészkebe, midőn a férj s hitves együtt ülnek s a kis csemete majd az egyik, majd a másik ölébe rejti pajzánul kis fűrtös fejcskáját. Mily idylli kép! S mily érzékeny hangon ad kifejezést családi boldogságának. A feleség számára kötött bokrétahoz így szól a többi között:

„Sügd meg, sügd meg, hogy szeretem
Lángolón és híven,
Kérd, szeressen, meg ne vessen,
Boldogítsa szívem,
Holtig meg szerettem,
Örök rabja lettem.
Sügd meg édes-bágyan
Bűm, titkom és vágyam.“

Másutt meg ezeket mondja:

„Kedves nőmnek, családombnak élek,
Bát megosztok, örömet cserélek;
E kis körben úgy enyhül a bánat,
S az örömepp egy tengerré árad.“

S midőn el kell hagynia kedveseit, bánatos merengés ömlik el egész valóján; bármerre vezet is azonban útja, mindig előtte lebeg a nagy pusztaságban egy kis óáz, hova jól esik visszagonolnia, hol a vándorlás fáradsalmait kipihenheti, hol forró ölelés vár reá; hol csevegő angyalkák lejtnek eleje, vagy ha alszanak már, figyelmezteti, hogy föl ne költse őket.

A végzet sokszor sajátos módon avatkozik az emberi dolgokba. Azt hihetnők, hogy megirigyli a ránk hintett üdvöt s fejünkre csap hollószárnyaival, hogy dűljön, romboljon. Mint ha csak kedve telne a szörnyű csapásokban; mint ha csak örömet találna az összezúzott kebel sívárságában. Csodálatos, hogy gyakran azokat szemeli ki áldo-

megesküszöm reá, hogy Paula alakja oly sugár, mint a tamarinda s oly élénk mozgású, mint egy higanycsepp. Vagy ha azt hallod: „Képzeld csak, mit beszélnek a szegény Klarisséről? Azt mondják, hogy férje reggel hazajövet, boudoirjában ott találta volna Bendeguz piros gombu szarvasbőr keztyűjét — igazán mily rosszak az emberek.“ Ez t. i. annyit tesz: „Lássátok ez a megközelíthetlen, büszke, rátartós és fitymáló Klarisse is csak olyan, mint mi vagyunk.“

„De nagysám kérem, milyen panasza van önnek férje ellen. Szereti, becsüli, tart fogatot, sok cselédet, önnek csak szólnia kell, s a mit csak óhajt, az azonnal teljesül. Ha irántam egy nő oly előzékeny volna — akkor én lennék a világ legboldogabb embere.“ „Ah uram nálunk asszonyoknál nem úgy van az . . .“

„De miért?“

„Azt ön mint férfi nem érti.“ És ez a két mondat mindig együtt jár. „Nálunk asszonyoknál nem úgy van az“ és „azt ön mint férfi nem érti.“ De legyen elég ebből annyit.

E karczolatot azon reménnyel zárom be, hogy lesznek olvasónok, kik elismerendik, hogy igazat írtam s nem haragudnak meg érte; mert meg lehetnek győződve nagysám, hogy akár szó-tárral, akár szótár nélkül hallgatom édes csevegésüket, arra kész vagyok minden pillanatban megesküdni, hogy nálamul nincsen nagyobb bámulójuk és rabszolgájuk. Bertalanfy.

Külömfélék.

— Az „Eperjesi Széchenyi-kör“ f. é. decz. hó 12-én, szerdán esti 6 órakor a nagy tereben ünnepélyszerűen megtartandó rendes évi közgyűlésének tárgysorozata a következő: 1. Elnöki megnyitót. 2. Nuber Sándor, volt elnök leköszönő levelének felolvasása. 3. Titkári jelentés. 4. Az 1882. é. számadások megvizsgálására kiküldött bizottság jelentése. 5. Az 1883. é. számadások megvizsgálására hivatott bizottság kiküldése. 6. Az 1884. évi költségeloirányzat megállapítása. 7. Szabályszerű időben esetleg bejelentendő indítványok tárgyalása. 8. Tiszteleti tagok választása. 9. A kör összes tisztségeinek betöltése. 10. „Hymnus“ Kölcséytől, éneklő kör vegyes dalkara. 11. A megválasztott elnök székfoglaló beszéde. 12. 13. 14. Zongarajáték, magándal, a helyben állomásozó katonai zenekar előadása, mikről kimerítőbb program az ünnepély alkalmával osztatik szét. 15. Társas vacsora á la carte.

— Az „Eperjesi társadalmi egyesület“ e hó 26-án d. u. 3 órakor tartandja évi közgyűlését az egyesület olvasó-termében. A közgyűlés tárgyai: 1. Elnöki jelentés az egyesület állásáról. 2. Az elnök s igazg. választmányának megválasztása. 3. Az 1883. számadások megvizsgálása. 4. A megrendelendő újságok meghatározása. 5. A jövő évi költségvetés előterjesztése. 6. Az évi tagdíj megállapítása. 7. Egyéb ügyek.

— A „Sárosmegyei községi- és körjegyzők egyesülete“ folyó évi reudszeres közgyűlését f. hó 18-án d. u. 4 órakor tartandja a megye székház kis termében. A közgyűlés tárgyai lesznek: 1. Az országos egyesület közgyűlésére kiküldött tag jelentése, s kiküldött választása újabb 3 évre. 2. A múlt évi számadások megvizsgálására kiküldött bizottság jelentése s ennek kapcsán az új számvizsgáló-bizottság kiküldése. 3. Jövő évi költségeloirányzat megállapítása. 4. A központi egyesület f. évi október

zatául, kik nagy, hosszú küzdelmek árán jutottak a méltán óhajtott s megérdemelt révpartra s ime, lig kötöttek ki, alig lélekzettek föl az átélt viharok után, egyszerre felzúdulnak a vad hullámok, böszülten csapnak ki a kis révpartra s iszonyú kegyetlenséggel pusztítják el a fakadó bimbót, a virágos mezőt, a létet.

Gyulai átesett e megpróbáltatáson s hogy össze nem roskadt, nagy lelki erejének kellett lenni. Boldogsága delelő pontján hullott le kebléről a virág, mely őt annyira boldogította s melyet ép ezért oly gondnal ápolt, oly hévvel imádott. Én ismertem a nőt, a kedves, vidám ke élyű, szép Gyulainét, Szendrei Máriát, Petőfiné nővérét. Érzékenyen sujtott halála, midőn erről a távolban értesültem. Gondolatban egy Isten-hozzátot rebegtem utána. Hogy mily bánat töltötte el költők keblét, elképzeltük. Különbben e tekintetben is költeményei leghűbb tolmácsai ki-kítőró fájdalmas érzelmeinek; azokat olvasva, lehetetlen, hogy egy könyvesepp le ne peregjen szemünkből. Kétségen kívül mindnyájan ismerjük az „Éji látogatás“ című dolgozatát, melyben románcszerűleg beszéli el, hogy kikélvén az anya sírjából, síró gyermekeihez tér vissza régi házába, szobájába; itt ápolgatja, gondozza őket, kis ágyacskájok szélére ül, csókját százszor megtetézi; de midőn megszólal a kakas és üt az óra, el kell hagynia kedveseit, vissza kell térnie örök nyugvóhelyére. Végül keserűen bár, de némi megnyugvással kiált föl a költő:

„Oh a sír sok mindent elfed,
Bát, örömet, fényt, szerelmet!
De ki gyermekét szerette,
Gondját sír el nem temette!“

(Folyt. köv.)

hó 31-én
kebelezés
czélbavett
tárgyában
mányának
tárgyában
könyv ki
fordítása
8. A tisz
leendő m

hó 19-én
nagy ter
a rendez
detnek.

a közmű
zóvá neve

dalmi szá
szakválas
törtökön,
az alábbi
1. „Tied
a kör ve
Greguss
3. Gregu
Lévay Is
Hirschma
dete esti

újabbban
tel járul
tárának g
becsü ad
köszönet
1883. de
„Eperjesi

adakozók
maradt:
Steller he
ezennel l

— szerkeszt

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

Heil-Bericht bester Art

über das

JOHANN HOFF'sche

Malz-Extrakt-Gesundheitsbier,

von

Sr. Excellenz Kammerherrn R. v. Oppen-Schilden vom 4. März 1882.

Wunder hat das Johann Hoff'sche Gesundheitsbier hier gethan. Senden Sie neuerdings 58 Flaschen Gesundheitsbier.

Kammerherr R. von Oppen-Schilden.

Saffeldorf bei Utens, 4. März 1882.

Quälender Husten, Lungen- und Magenleiden

wurden geheilt durch Johann Hoff'sches Malzextrakt-Gesundheitsbier durch Anwendung der ersten ältesten Malzpräparate des k. k. Hoflieferanten der meisten Souveräne Europas etc. Johann Hoff in Wien, Graben, Brannerstrasse 8, wie aus Folgendem erhellt. Wir geben vorläufig wieder neun neue Heilberichte, worunter von Kranken, die ganz aufgegeben waren, jetzt aber durch die Johann Hoff'schen Erfindungen — seine Malzerzeugnisse — wieder gesund sind.

Sehr Wohlgeboren!

Zur Steuer der Wahrheit theile ich Ihnen über die Heilkraft Ihres Johann Hoff'schen Malzextrakt-Gesundheitsbieres und Ihrer Malz-Chocolade Folgendes mit: Meine Mutter, welche seit Jahren an Entkräftung litt, sowie auch magen und brustleidend war, gebraucht seit 7 1/2 Monaten täglich dreimal Ihr Johann Hoff'sches Malzextraktbier und täglich Früh und Abends eine Tasse Malz-Chocolade und nun ist meine Mutter so gesund, daß sie als 78jährige Frau die Wirthschaft führt. Senden Sie mir gefälligst wieder 58 Flaschen Malzextrakt-Gesundheitsbier und 10 Flacons konzentriertes Malzextrakt, 5 1/2 Kilo Chocolade Nr. 1 und 10 Ventel Bonbons. Gott erhalte Sie recht, recht lange zum Wohle der leidenden Menschheit. Ihr ewig dankbarer

Zur Zeit in Gger, 1. September 1882.

S. Radolinzki, Ober-Amtmann.

Amtlicher Heil-Bericht.

Das Johann Hoff'sche Malzextrakt-Gesundheitsbier und die Malz-Chocolade, welche im hiesigen Garnisons-Spitale zur Verwendung kamen erwiesen sich als Gute Unterstüzungsmittel für den Heilprozeß, namentlich war das Hoff'sche Malzextrakt bei den Kranken mit chronischen Brustleiden beliebt und begehrt, ebenso war die Malz-Chocolade für Reconvaleszenten und bei geschwächter Verdauungskraft nach schweren Krankheiten ein erquickendes und sehr beliebtes Nahrungsmittel.

Wien, den 13. Dezember 1878.

Dr. Loeff, Ober-Stabsarzt. Dr. Porias, Stabsarzt.

Warnung.

Man fordere nur die ersten echten Johann Hoff'schen Malzfabrikate mit der durch das k. k. Landesgericht in Oesterreich u. Ungarn eingetragten Schutzmarke (Bildniß des Erfinders). Dem unechten Erzeugniß Anderer fehlen die Heilkräuterstoffe und die richtige Bereitungsweise der Johann Hoff'schen Malzfabrikate und können nach Aussage der Aerzte schädlich auf die Gesundheit wirken.

Hauptdepot: **L. Holenia, Josef v. Makovitzky**, ferner in allen grösseren Apotheken des Landes. 634 14-4

Unter 2 fl. wird nichts versendet.

KRAUSZ & Co. cs. kir. szabad. gépgyára Bécs, (Wähing) ajánl dugaszoló-gépeket, dugaszol óránként 800—1000 palaczkot, palaczkörös nélkül. Megrendelhető minden nagyságú üveghez 12 firtól 50 frtig. Szűrőkészülékek, alkalmasak minden folyadékhoz 12 firtól 30 frtig. 5-3

GUTJAHR és MÜLLER

Budapest.

Első budapesti Trieur, rostalemez és gazdasági gépgyár,

(ezelőtt Brogle J. és Müller)

a Margithid közelében

ajánlják szolid szerkezetű és javított gyártmányukat mint:

Trieurök gazdasági számára:

Járgány-cseplőgépek, Szelelőrosták, Kukoriczamorzsolók, Szeleskavágók, Borsajók.

Különlegességek malmok számára:

Duplamalmok, Malom trieurhengerek, Gabona osztályozó hengerek,

Koptatógépek, Daraválasztógépek, Tarárok, Detacherök.

Malomalkatrészek u. m.:

Transmissiók, Szijskerekek. 583 25-16

Rostalemezek:

Cseplőgéprosták, Liszthengerszíták, Koptató-lemezek, Ráspoly-lemezek, stl.

■ Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve. ■

Gyári raktár és képviselőség:

Eperjesen: **LUCHS EDE** úrnál.

Eperjes városa határában a „fehértón“ Pulszky Géza úr tulajdonát képező major, ahhoz tartozó kert és szántóföldekkel szabad kézből eladó.

A Pulszky-féle fötcezai házbán 1884. évi január hó 1-től kedve egy bolthelyiség bérbeadó.

Közelebbi értesítés **Dr. Propper Adolf** ügyvédi irodájában Eperjesen nyerhető.

Der im Terrain der Stadt Eperies auf der „Bleiche“ gelegene, Eigenthum des Herrn Géza v. Pulszky bildende **Weichhof** sammt **Garten** und zugehörigen **Ackerfeldern**, ist aus freier Hand zu verkaufen.

Im Hause des Herrn Géza v. Pulszky (Hauptgasse) ist vom 1. Jänner 1884. ab ein Gewölblocal zu vermieten.

Nähere Auskunft wird in der Advokatur-Kanzlei des **Dr. Adolf Propper** in Eperies ertheilt.

Árverés.

Az eperjesi kir. járásbírótság 1782. sz végzése által Lux Ede javára Bartóffy István ellen 174 frt 68 kr. tőke és járulékaik erejéig elrendelt végrehajtás foganatosítása alkalmával lefoglalt és 360 frtra becsült 4 ökor, Kapronczán alperes házában 1883. évi december 14-én délelőtt 10 órakor árverés útján eladatik, az 1881. évi 60. t.-cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is.

Erről a venni szándékozók és azok a kik elsőbbségi igényt támaszthatni vélnek, ezennel értesítettek.

Girálton, 1883. november 22-én.

Paulay Zsigmond
bir. végrehajtó.

1-1

Nyomatott az „Eperjesi Bankegyelet“ könyvnyomdájában.

3292 tksz.
1883

Hirdetmény.

Az eperjesi kir. törvényszék tkvi osztálya részéről közhírré tétetik, miszerint Böhm Gyula és Fried Sándor végrehajtható Jung Izrael végrehajthatott elleni árverési ügyében 300 frt és jár. iránt.

1. Elárvereztetik Siroka község 57-ik számú telekkönyvbeni 1—11 sorszámok alatti ingatlan.

2. Kikiáltási ár 1548 frt 50 kr.

3. Az árverés a helyszínen a község házában 1884. évi február hó 18-ikának délelőtti 10 óráján megtartatik.

4. Venni szándékozók kötelesek 155 frtot készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban bánatpénzül letenni.

5. A vételár egyenlő részletekben és pedig 1-ső részlet 1, a 2-ik 2 és a 3-ik 6 hónappal letetés napjától számítva 6%, kamatokkal az eperjesi kir. adóhivatal mint letéti pénztárába lefizetendő, bánatpénz az utolsó részletbe beszámíttatván.

6. A feltételek alólirott hatóságnál betekintethetők.

Kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság Eperjesen 1883. évi november hó 17.

Grynaeusz
h. jegyző.

Kovaliczky
h. elnök.

200

Stück

HARZER

Kanarienvogel,

Roller, Glocker und Nachtigallenschläger, stehen zum Verkaufe im **Hotel Rusz** Zimmer Nr. 11. Aufenthalt bis zum 10. Dezember.

Sondermann,

1-1 Vogelhändler aus dem Harz.

Haupt-Gewinn
event.
500,000 Mark.

**Glücks-
Anzeige.**

Die Gewinne
garantirt der
Staat.
Erste Ziehung:
12. u. 13. Decbr.

Einladung zur Betheiligung an den Gewinn-Chancen

der vom Staate Hamburg garantirten grossen Geld-Lotterie, in welcher

9 Millionen 620,100 Mark

sicher gewonnen werden müssen.

Die Gewinne dieser vortheilhaften Geld-Lotterie, welche planmäßig nur 100,000 Loose enthält, sind folgende, nämlich:

Der grösste Gewinn ist ev. 500,000 Mark		253 Gewinne à 2000 Mark	
1 Gewinn à 200,000 Mark	6	1500 Mark	
2 " 100,000 Mark	515	1000 Mark	
1 " 90,000 Mark	1036	500 Mark	
1 " 80,000 Mark	60	200 Mark	
2 " 70,000 Mark	63	150 Mark	
1 " 60,000 Mark	2920	145 Mark	
2 " 50,000 Mark	3450	124 Mark	
1 " 30,000 Mark	90	100 Mark	
5 " 20,000 Mark	3950	94 Mark	
3 " 15,000 Mark	3950	67 Mark	
26 " 10,000 Mark	3950	40 Mark	
56 " 5,000 Mark	3950	20 Mark	
106 " 3,000 Mark	im Ganzen 50,000	Gewinne	

gewinne und kommen solche in wenigen Monaten in 7 Abtheilungen zur **sicheren** Entscheidung.

Die erste Gewinnziehung ist amtlich auf den **12. und 13. December d. J.**

festgestellt und kostet hierzu

das ganze Originalloos nur fl. 3.50 kr. ö. W.,

das halbe Originalloos nur fl. 1.75 kr. ö. W.,

das viertel Originalloos nur 88 kr. ö. W.

und werden diese vom Staate garantirten Original-Loose (keine verbotene Promessen) gegen frankirte Einzahlung des Betrages selbst nach den entferntesten Gegenden von mir versandt.

Jeder der Betheiligten erhält von mir neben seinem Original-Loose auch den mit dem Staatswappen versehenen Original-Plan gratis und nach stattgehabter Ziehung sofort die amtliche Ziehungsliste unangefordert zugefandt.

Die Auszahlung und Versendung der Gewinnelder erfolgt von mir direct an die Interessenten prompt und unter strengster Verschwiegenheit.

■ Jede Bestellung kann man einfach auf eine Postzahlungsfarte oder per recommandirten Brief machen.

■ Man wende sich daher mit den Aufträgen der nahe bevorstehenden Ziehung halber, bis zum

12. December d. J.

vertrauensvoll an: 616 8-8

Samuel Heckscher senior,
Banquier u. Wechsel-Comptoir in Hamburg.

VII.

E

ide intéze

Az Eper

ide intéze

M

azon c

lapok

kettos

dön új

poka t

lat vol

vándor

e társ

melybe

mint b

zölhető

meggyo

mint

szükség

helyi

ügyek

lapot,

K

köre a

lenek

olvasó

jövője

zeibe l

rovato

fizetési

summa

nak, a

Mint

juk le

kérve

illet,

adó

bank

külden

van.

Irta s t

irodalm

örömn

Midón

legelé

uttal

bánat

dallos

legye

szenv

ki bü

nak

aldás

szere

ságga

dicső

zete

elszig

össze

nemz

bár i

sem

is s

tartó

kadó

kese